

Primair onderwijs maart 2010

- Mediawijsheid
www.mediawijsheidinzeeland.nl
- PEGI en Kijkwijzer
- Skoolzone
- Interesse Verbredend Lezen
- Boeken over seizoenen

Mediawijsheid

www.mediawijsheidinzeeland.nl

De Raad voor Cultuur adviseerde in 2005 om het thema mediawijsheid een plek te geven in het onderwijs.

Mediawijsheid is door de Raad gedefinieerd als *het geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit waarmee burgers zich bewust, kritisch en actief kunnen bewegen in een complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedialiseerde wereld.*

Uit onderzoek blijkt dat er behoefte is aan ondersteuning van leerlingen en onderwijsgeevenden als het gaat om het op waarde schatten van mediabronnen en mediaboodschappen. Het gaat niet alleen om het vinden, maar ook om het beoordelen van de informatie, de relevantie, de betrouwbaarheid, het verwerken en het presenteren van informatie.

Bibliotheken kunnen volgens de Raad, door hun lage drempel en het grote bereik, een belangrijke rol spelen in het mediawijs maken van alle burgers.

Ook in Zeeland zijn de bibliotheken actief.

Al vanaf 2008 is samen met Scoop, de centra voor kunst en cultuureducatie en het RPCZ gewerkt aan de ontwikkeling van de website www.mediawijsheidinzeeland.nl

De website biedt een vak- en leerjaaroverstijgende leerlijn media-educatie die aansluit bij kerndoelen en eindtermen voor het onderwijs.

Geen kant-en-klaar programma waarmee je van a naar b werkt, maar een leerlijn waarmee bibliothecarissen, centra voor kunst- en cultuureducatie, mediathecarissen en docenten zelf werk kunnen maken van mediawijsheid.

Op de website vindt u de 7 stappen in informatievaardigheden:

1. Het formuleren van de informatievraag
2. Het selecteren van bronnen
3. Het verzamelen en zoeken van informatie in bronnen
4. Het selecteren en beoordelen van informatie
5. Het verwerken van informatie
6. Zelfbewust en ethisch verantwoord via media communiceren
7. Het presenteren van informatie

Kijkt u verder bij de pagina voor primair onderwijs, dan vindt u informatie over de relatie tussen de leerlijn media-educatie en de kerndoelen.

In de leerlijn zijn producten ("lesprogramma's") opgenomen die kunnen worden ingezet bij de 7 stappen. Per stap zijn maximaal 3 producten geselecteerd.

Per product staat beschreven: doelgroep, stap in de leerlijn, koppeling met kerndoelen, benodigde faciliteiten, werkvorm, benodigde voorbereiding, aantal lessen, kosten en natuurlijk de website van het product. De meeste lesprogramma's zijn kant- en klaar, gratis beschikbaar en zonder veel moeite in te zetten zowel in het onderwijs als in de bibliotheek.

Voorlopig staat op de website geen informatie en lessen over reclame en commercie, cyberpesten, profielsites zoals hyves, privacy en veilig internet. Deze thema's worden later toegevoegd.

Hoe gebruik je mediawijsheidinzeeland.nl

Een voorbeeld:

Leerlingen in groep 7 moeten aan de slag met een opdracht. De ervaring leert dat ze weinig gericht op zoek gaan naar informatie, nauwelijks in staat zijn een goede onderzoeksvraag te formuleren, knippen en plakken en onvoldoende kritisch zijn in de selectie van materialen. Bovendien weten ze te weinig welke bronnen ze kunnen gebruiken.

Ga naar www.mediawijsheidinzeeland.nl en kijk welke **stappen** specifieke aandacht behoeven.

Raadpleeg het **productenoverzicht** en kijk in het schema naar welke producten bij die specifieke stappen aansluiten.

Onder **productbeschrijvingen** staat een uitgebreide beschrijving met een verwijzing naar de website waar het materiaal te vinden is.

Op de website vindt u ook een overzicht van scholingsmogelijkheden en zelftests.

Uit de praktijk...

Op dit moment wordt in scholen en bibliotheken gewerkt met de volgende producten uit de leerlijn media-educatie:

FF zoeken! Met dit programma kunnen kinderen rond een onderwerp zelfstandig een zoektocht ondernemen naar informatie. Om de verschillende stappen van het proces (voorbereidingen, bronnen, verslag) te ondersteunen zijn zes tv-programma's en gebruikswijzers via de website beschikbaar.

Webkwestie

"Het nieuwste boek van"

- Leerlingen lezen op school een boek.
- Door een filmpje maken de leerlingen kennis met de bibliotheek.
- Via de webkwestie krijgen zij van de schrijver van hun boek de vraag hem of haar te helpen bij het bedenken van een nieuw plot. De opdracht is verwerkt in een brief aan de leerlingen.
- Leerlingen moeten verschillende opdrachten doen. Zij gaan op zoek naar informatie op internet, in naslagwerken en woordenboeken en maken daarbij gebruik van een woordspin en een stappenplan.
- Daarna verwerken ze de gevonden informatie in een eindproduct: een plot voor een nieuw verhaal en een poster.

Geweld

Seks

Drugs

Discriminatie

Gokken

Online game

Grove taal

Angst

PEGI en Kijkwijzer

Kijkwijzer geeft informatie over de schadelijke effecten die films en tv programma's kunnen hebben op kinderen en jongeren. Wat de Kijkwijzer is voor films, is de PEGI voor games.

Beide systemen geven aanbevelingen over de geschiktheid van films en spellen voor bepaalde leeftijdsgroepen in de vorm van **leeftijdslgo's** en **inhoudspictogrammen** op de verpakking van films en games.

Tot voor kort werd bij het uitlenen van dvd-films en games de leeftijds aanduiding als een advies gezien. Hierin is echter verandering gekomen: de bibliotheken zijn verplicht om erop toe te zien dat ze jongeren geen films of games uitlenen waar ze te jong voor zijn. Ook de mediatheek in uw school moet zich aan de leeftijds aanduidingen houden. De overheid ziet toe op de naleving. Dit voorjaar start een campagne over dit onderwerp

Richtlijnen voor verstandig gamen zijn opgenomen in: *Weet wat ze gamen*. Deze uitgave is te leen bij de Onderwijsbibliotheekdienst van de Zeeuwse Bibliotheek.

let op
met kinderen
tot 7 jaar

let op
met kinderen
tot 12 jaar

Skoolzone

Op 21 oktober 2009 opende de bibliotheek van Heinkenszand een Skoolzone: een gezellige plek in de bibliotheek, die speciaal is ingericht voor leerlingen van groep 6, 7 en 8 primair onderwijs. Hier kunnen ze werken aan hun werkstuk, (powerpoint)presentatie, boekbespreking of spreekbeurt en hulp krijgen van een Skoolzone medewerker.

In de Skoolzone hebben ze alles bij de hand wat ze nodig hebben. Naast informatie uit boeken vinden ze er ook tijdschriften en een kleurenprinter. Er staan maar liefst 10 pc's om op te werken en op het internet te surfen.

Ook kunnen ze aan de slag met scharen, stiften en lijm. Er is een medewerker van de bibliotheek waaraan ze vragen kunnen stellen en die hen kan helpen als ze niet meer verder kunnen.

De Skoolzone in de bibliotheek van Heinkenszand is iedere woensdagmiddag open van 14.00 - 16.00 uur. Er is altijd iets lekkers te eten en te drinken.

Meer informatie is te vinden op www.skoolzone.nl

Tekst: Hanneke Ekkenbus

Foto's: Saskia den Otter (alle foto's in deze nieuwsbrief zijn genomen in skoolzone Heinkenszand)

Interesse Verbredend Lezen

Dolfijnen
Voetbal
Dino's
Prinsessen

Maar ook:

Hoe word ik rijk?
Kunstjes met stepjes
Waarom vallen bomen om?
Michael Jackson

Een greep uit de onderwerpen waarover kinderen boeken willen lezen. Want daar gaat het om bij IVL. Kinderen lezen boeken over iets dat ze echt interessant vinden. Door het lezen groeit hun woordenschat en door te luisteren naar andere leerlingen groeit de interesse voor andere onderwerpen.

Scholen in Zeeland konden zich aanmelden voor het leesbevorderingsproject IVL, aangeboden door de Rabobanken in Zeeland en Goeree-Overflakkee, RPCZ en de Zeeuwse Bibliotheek. Het project IVL is een groot succes. Zo groot, dat zich direct vanaf het begin van dit schooljaar 80 basisscholen met ruim 7000 leerlingen hebben aangemeld voor deelname.

Voor de Onderwijsbibliotheekdienst is het een leuke, soms lastige, maar in ieder geval uitdagende klus om 4x per schooljaar een passend boek te vinden voor deze leerlingen.

Als uw school deelneemt aan IVL, kunt u uiteraard ook gebruik blijven maken van de normale project- en leescollecties van de OBD.

Boeken over seizoenen

Ieder jaar opnieuw worden kinderen ingewijd in de geheimen van de seizoenswisseling; de geboorte van jonge dieren in de lente, het vallen van de bladeren in de herfst.

Bij de OBD is altijd veel vraag naar collecties over lente, zomer, herfst of winter. Vraag uw materialen tijdig aan, bij voorkeur via de jaarplanning die uw school in juni ontvangt.